

Miasto z fabryką powietrza, ryczącym jeleniem i pierwszeństwem dla żab

Z burmistrzem Złotowa Adamem Pulitem
rozmawia Kamilla Placko-Wozińska

Eko Miasto 2018, nagrody samorządu wojewódzkiego – jak pan to robi, że dwudziestotyśięcny Złotów jest stawiany za wzór metropoliom?

– Wierzę w to co robię, działam z przekonania i staram się nie przegapić żadnej okazji. Od zawsze towarzyszyła mi pewna pomysłowość w ekologicznych działaniach. Wynika to też z tego, że z wykształcenia jestem leśnikiem, a wcześniej pracowałem jako kierownik Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Leśnej.

Dzisiaj bardzo wyraźnie widzimy, że świat zwraca się w kierunku środowiska, w którym żyjemy, że słyszy jego wołanie, więc my jako samorząd, czy ja jako burmistrz, musimy kreować odpowiednie postawy. W Złotowie już ponad 20 lat temu zwróciliśmy uwagę na problemy ochrony środowiska i stworzyliśmy Euro Eko Festiwal. Teraz idziemy znacznie dalej. Najważniejsza rzecz to przyjęcie odpowiedniej strategii rozwoju miasta, pomysłu na nie, na to w jakich warunkach chcemy żyć za dwie dekady i co zrobić, żeby ściągnąć nowych mieszkańców. Dzisiaj praca może być zdalnie wykonywana zza biurka, obojętne w jakim miejscu się znajdujemy. Gdy tylko przejmie my dworzec, który szpeci miasto, zamierzam w nim postawić biurka coworkingowe. Minął czas, że droga krajowa, czy autostrada stanowiły o potencjale, nasze położenie traktujemy jako atut, bo ważne jest to co

fot. archiwum burmistrza

możemy ludziom zaproponować po pracy, a ci są coraz bardziej aktywni. I nam się udaje – saldo migracji jest obecnie na poziomie zera. Miasto się rozwija, przybywa 50 mieszkań rocznie. Turystyka jest coraz bardziej widoczna, szczególnie ta weekendowa. Tak ustalony kierunek rozwoju – „Złotów wielkopolskim zdrojem” niesie przekaz, że tutaj wypoczniesz, tu masz świetne warunki do życia, opiekę zdrowotną, żłobkową, przedszkolną, dobrą bazę wypadową na realizację pasji. Chcemy rozwijać przedsiębiorczość skupioną na rehabilitacji, fizjoterapii, zakłady

fot. UMIG Złotów

/ Jeleń z herbu Złotowa, po wysłaniu SMS-a kręci się i ryczy

kosmetyczne, fryzjerskie. W Rankingu Zrównoważonego Rozwoju jesteśmy na czwartym miejscu. Przed nami Łeba i Karpacz. Skoro z takimi wypoczynkowymi miejscami mamy podobne parametry, to widać, że idziemy w dobrym kierunku. A „źródło” (jeszcze nie uzdrowisko, ale może kiedyś) zobowiązuje. Szybciej niż inni musimy rozwiązywać problemy globalne, np. smog...

Trudno wyobrazić sobie źródło ze smogiem...

Nie zastanawialiśmy się długo, oprócz rządowych programów wprowadziliśmy własny. Z własnych środków dotujemy wymianę starych kotłów do 5 tys. zł. Każda deklaracja przyłączenia się do sieci ciepłowniczej, gazowej i OZE to szansa na zmianę. Dlatego uruchomiłem „Zielone okienko” z informacjami o wszystkich programach i fachowymi poradami. Zrobiliśmy też monitoring powietrza. Zakupiliśmy zestaw 12 czujników i na co dzień każdy z mieszkańców może ocenić jaki jest stan powietrza. Po roku zobaczymy, gdzie jest najgorzej i tam skierujemy więcej pieniędzy.

Kolejnym programem, który ma poprawić stan powietrza jest nasza autorska Miejska Fabryka Czystego Powietrza. To intensywny rozwój

terenów zielonych. Mamy taki plan, aby rocznie sadzić kilka tysięcy krzewów i drzew, co już robimy. M.in. podczas Euro Eko Festiwalu mamy dla mieszkańców dzień powszechnego sadzenia drzew, ale jest też wiele innych okazji. Naszym prezentem dla kogoś kogo szanujemy, czy dla miasta partnerskiego, zawsze sadzimy pamiątkowe drzewo. Nawiązałem współpracę z leśnikami, którzy zainicjowali akcję „jedno dziecko jedno drzewko”. Rodzice wszystkich rodzących się dzieci mogą uczcić ten fakt sadząc drzewko i nadając mu imię dziecka. Dostają certyfikaty, współrzędne GPS, żeby po latach je odnaleźć. My daliśmy teren, leśnicy sadzonki.

Co ważne – sadzimy drzewa przyjazne pszczołom, w ten sposób wpisaliśmy się w światowy program ich ratowania. Przekazujemy mieszkańcom zioła miododajne, stawiamy ule, edukujemy.

W ramach Fabryki podpisaliśmy umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i uzyskaliśmy unijną dotację, ponad cztery miliony złotych na dwuletni program zwiększania bioróżnorodności ośmiu stref zielonych. Wprowadzamy ciekawe formy nasadzeń, np. przy ścieżce nad wodą roślinność bagienną. Zwracamy przy tym uwagę na inne istnienia. W Złotowie zobaczyć można znaki ustęp

fot. UMiG Złotów (5)

/ Pojazd służbowy UMiG – złoty rower

/ Podczas akcji sprzątania też trzeba uważać na żaby...

/ Tu można kupić właściwą karmę dla kaczek

pierwszeństwa żabie czy jeżowi i znak „szanujmy się” dla pieszych i rowerzystów, bo robi się tłoczno na promenadzie...

Te małe rzeczy zwracają na Złotów uwagę.

Możemy do nich dodać jeszcze kaczkomaty czy plebiscytowe popielniczki...

Dokarmianie kaczek zwykłym, doprawionym solą chlebem im szkodzi. Ustawiliśmy więc automat z właściwą karmą, a mieszkańcy nazwali go kaczkomatem. Na tym samym jeziorze z organizacjami ekologicznymi i firmami uruchomiliśmy specjalny rower wodny, oczywiście zielony, który można wypożyczyć za to, że pozbiera się z wody i trzciny śmieci, plastikowe butelki i inne.

Sam wywodzę się z grona społeczników i bardzo mi zależy na współpracy z nimi. Dzięki nim rozwijają się nowoczesne formy turystyki jak geocaching, takie poszukiwanie „skarbów” w specjalnych skrzynkach, questy – tematyczne zagadki wierszowane, które prowadzą od punktu do punktu. Mamy już disc golf park, w którym nawet powstała liga.

Zawsze mile widziany jest ktoś kto przychodzi z pomysłem. Tak też było z popielniczkami. Podpatrzyła

/ Patrol sprząta w soboty i niedziele już od 5.00

je na urlopie w Skandynawii nasza pracownica. Postawiliśmy podobne ze śmiesznymi pytaniami, skłaniającymi do „głosowania” niedopałkiem. Na przykład „czy lubisz swojego szefa?”. Każdy palacz chce się wypowiedzieć, petuje w przegrodzie „tak” lub „nie”, a nie na chodniku. Z psimi odchodami walczyliśmy tabliczkami z zabawnymi rymowanekami, których pięćdziesiąt napisał jeden z mieszkańców, a my je sfinansowaliśmy.

Czy te pomysły trafiają w Złotowie na podatny grunt?

Tak, bo mieszkańcy mają w genach gospodarność i umiłowanie czystości. W Złotowie reklamówka nie może godzinę latać po ulicach... U uruchomiliśmy rower z chwytakami do zbierania śmieci, którym w soboty i niedziele od godziny 5.00 do 9.00 jeździ i sprząta patrol ekologiczny. Śmieci nie mogą czekać do poniedziałku. A przed świętem Wszystkich Świętych postawiliśmy na cmentarzu regał, na którym można zostawić znicze by ktoś inny mógł je wziąć i dokupić wkłady. Rotacja jest duża.

Takie przedsięwzięcia przynoszą nam rozgłos. Np. jelen stojący przed ratuszem, którego można uruchomić wysyłając SMS-a. Ryczy wtedy i się obraca.

/ Palacz może zagłosować – lubi szefa czy nie

Środki zyskane w ten sposób przeznaczaliśmy na kolejny projekt. Na naszych ziemiach działał Związek Polaków w Niemczech z księdzem Bolesławem Domańskim. Uczciliśmy tę postać pomnikiem – ławeczką. Można usiąść obok niego, przyciskiem uruchomić oryginalne nagranie z kongresu w Berlinie

w 1938 roku przemówienia księdza „Prawdy Polaków” i wysłać SMS-a, po którym kamera zrobi nam zdjęcie na specjalną e-pocztówkę.

Przed jakimi wyzwaniami stanie Złotów w najbliższych latach?

Już staramy się je rozwiązywać. Miejska Fabryka Czystego Powietrza dba nie tylko o jego jakość, ale również zapewnia cień w coraz bardziej upalne lata. Drugie takie wyzwanie to zasoby wody. Myślę, że za jakiś czas woda będzie dobrem szczególnym. Niedobrze, że na przykład uzdatnioną wodą sputujemy toalety, a można deszczówką. Mam już deweloperów, którzy w projektach uwzględniają zatrzymanie deszczówki. Stawiamy też beczki w naszych obiektach i zbieramy wodę do podlewania zieleni.

Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji realizuje właśnie wielki, prawie 40-milionowy projekt wymiany odcinków najstarszych rur. Mamy wodę dobrze uzdatnioną, ale zadbamy też o mniejsze straty na przesyłce. Na kwiecień mam zaplanowaną akcję – pij kranówkę. Kupując wodę w marketach produkujemy przecież plastikowe śmieci. Nie odnowiłem umowy urzędu na zakup wody butelkowanej. Wprowadzimy urządzenia chłodzące i gazujące kranówkę, zaczniemy od siebie, udowadniając mieszkańcom, że tyle pieniędzy włożyliśmy w sieć, że nasza woda ma więcej zdrowych właściwości od butelkowanej. Pokażemy parametry i mam nadzieję, że przekonamy ludzi. Miasto ma na sprzedaż 36 hektarów gruntu. Pozyskane pieniądze chciałbym przeznaczyć na komunikację. Wprowadzenie elektrycznych autobusów zmniejszy ruch i zanieczyszczenia.

Lubią pana mieszkańcy?

Nie wiem, ale jestem burmistrzem drugą kadencję... Pilnują mnie i punktuja, przesyłają na przykład zdjęcia dymiącego komina i prześmiewczo pytają „To ma być źródło”? Dla mnie to jest sygnał – musimy działać szybciej niż inni. Idea źródła jest odważna. W Wielkopolsce nie ma jeszcze miejscowości o statucie uzdrowiska. To nas mobilizuje. •

Jacek Bogusławski
członek Zarządu
Województwa
Wielkopolskiego

Zarządzanie środowiskiem przyrodniczym i jego ochrona stanowi jedno z ważniejszych wyzwań stawianych przed samorządami. Wysoką świadomość ekologiczną burmistrza Pulita zaświadcza jego zaangażowanie w procesy projektowania regionalnych dokumentów strategicznych, takich jak: program ochrony powietrza, uchwała antysmogowa czy wojewódzki plan gospodarki odpadami. To z kolei potwierdza wizję rozwoju Złotowa jako spójną z rozwojem całego województwa wielkopolskiego.

Na uwagę zasługuje zaangażowanie w kształtowanie właściwych postaw ekologicznych mieszkańców, mające przełożenie na realne działania. Np. z budżetu miasta wykorzystywane są środki na wymianę starych kotłów węglowych lub podłączenie do sieci miejskiej. Miasto partycypowało także w kosztach działań termomodernizacyjnych, wymiany oświetlenia i instalacji paneli fotowoltaicznych. Nie sposób pominąć szerokiej oferty edukacyjnej i promocyjnej realizowanej poprzez m. in. Euro Eco Festival, Dzień Ziemi. Wśród działań, które zostały dostrzeżone i nagrodzone przez Samorząd Województwa w corocznym konkursie p.t. „Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego”, wymienić należy dwa złotowskie projekty: „Zakręcony Złotów – obchody Europejskiego Dnia Bez Samochodu” oraz „Miejska Fabryka Czystego Powietrza”. W obszarze gospodarki odpadami, Złotów osiąga wymagany poziom ograniczania masy składowanych odpadów komunalnych oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Kolejnym wyzwaniem jest osiągnięcie odpowiedniego poziomu recyklingu przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych oraz szkła. •